

Disiplinime dokunma!

Do not intervene with my discipline!

Okay Başak¹

Değerli okuyucular,

Sağlık Bakanı Sayın Dr. Mehmet Müezzinoğlu'nun açıklaması, geçtiğimiz günlerde yarı zamanlı uzaktan uzmanlık eğitimi tartışmalarını yeniden sıcak gündeme taşımıştır. Sayın Bakan, "aile hekimlerine uzaktan eğitimle uzmanlık eğitimi imkanı ve mecburi hizmetten de muafiyet hakkı verileceğini" ilan etmiş ve konuyla ilgili yasa tasarısının meclise gönderildiğini açıklamıştır. Yine Sayın Müezzinoğlu'nun bir başka gazetede çıkan açıklamasında yeni yolla yapılacak "uzmanlık eğitiminin" aile hekimleri için zorunlu olacağı ifade edilmektedir. Hemen belirtmeliyim ki zorunlu hizmetten muafiyetle başlayan bu "kolaylaştırmalar", mevcut aile hekimliği asistanları ve uzmanları için çok büyük bir haksızlık ve adaletsizliktir.

Konuyu bilimsel boyutuyla yeterince tartıştığımızı düşünüyorum. İlk kez 2011 yılı Ekim ayında dile getirilen ve Kasım ayında yürürlüğe giren 663 sayılı KHK ile resmileşen yarı zamanlı uzaktan uzmanlık eğitimi yolunun bilimsel olmayan özü ve dünyada bazı ülkelerde tüm uzmanlık alanları için uygulanan "part-time" uzmanlık eğitimi ile hiçbir ilgisinin bulunmadığı, geçen iki yıllık sürede birçok toplantıda ve makalede dile getirildi. Son gelişmeler, konunun Sağlık Bakanlığı'nın gündemindeki şekliyle tamamen politik olduğunu ortaya koymuştur. Öyle ki, konunun aile hekimlerinin hastane acil servislerinde nöbet tutmalarına ilişkin girişimlerle eş zamanlı olarak yeniden gündeme getirilmesi, bunun en büyük kanıtıdır. Bu eş zamanlılık aile hekimliği camiasında hemen, aile hekimlerinde nöbete karşı oluşan direncin uzmanlık vaatleriyle kırılmaya çalışıldığı yorumlarına yol açmıştır.

Dolayısıyla bir türlü Sağlık Bakanlığını ikna edemediğimiz ve aşamadığımız sorun bilimsel değil politiktir. Aile hekimlerinin sendikalaşma olmaksızın sözleşmeli çalışma statüsü iş güvensizliğini de beraberinde getirmektedir. Bugün için aile hekimlerinin temel sorunu nasıl olursa olsun uzman olmaları değil, aile hekimi olarak çalışma

haklarının güvenceye alınmasıdır. Nitekim Türkiye Aile Hekimleri uzmanlık Derneği'nin geçtiğimiz günlerde konuyla ilgili yaptığı tüm açıklamalarda ve oluşturduğu metinlerde bu özellikle vurgulanmıştır.

Aile hekimliği uzmanlık eğitiminin tüm uzmanlık alanları için uygulanmakta olan standartların dışına taşınması ve eğitimin kalitesinin düşürülmesi girişimleri, yalnızca aile hekimliği disiplini ve uzmanlık alanı için bir tehdit değildir. Standart dışı bir uzmanlık yolunun açılması ve pratisyen aile hekimlerini bu eğitime zorlamak, onların iş güvencesi için de bir tehdit olacaktır. Dahası, bugün aile hekimliği tıp disiplini için yapılmak istenenler, yakın gelecekte diğer tıp disiplinleri için de bir tehdit oluşturmaktadır. TAHUD bu tehlike konusunda tüm uzmanlık derneklerini bilgilendirmiştir.

Aile hekimliği uygulaması birinci basamak hekimlerinin statüsünü yükseltmek için bir fırsat olarak görülmüştür. Bunda bir tıp disiplini ve uzmanlık alanı olarak aile hekimliğinin gerek tıp mesleği içinde gerekse halkın gözünde kazandığı prestijli yerin büyük katkısı vardır. İşte bunun içindir ki, aile hekimliği uzmanlık eğitiminde mevcut standardı korumak, yalnızca aile hekimliği uzmanları ve asistanları için değil, "kolaylaştırılmış" alternatif yolla uzman yapılmak istenen pratisyen aile hekimleri için de yaşamsal öneme sahiptir.

Disiplinimizi akademik alanı, eğitimi ve uygulamasıyla bir bütün olarak savunmalıyız ve temellerinden ödün vermemeliyiz. Bunun için birinci basamakta çalışan tüm hekimlerin, tüm aile hekimlerinin birlikte hareket etmesi ve direnmesi büyük önem taşımaktadır. Aile hekimliği uygulamasındaki sorunlarımız ortaktır, çözümleri de... Son zamanlarda aile hekimlerinin birlikte hareket etme çabaları ilk somut ürününü geçtiğimiz günlerde vermiştir. Bir araya gelen Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği (TAHUD), Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu (AHEF), Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Türkiye Aile Hekimliği Vakfı (TAHEV) temsilcileri Sağlık ba-

¹ Türkiye Aile Hekimliği Dergisi Baş Editörü; Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Prof. Dr., Aydın

kanlığına çok net mesajlar vermiştir. Yapılan ortak açıklamada dört önemli nokta vurgulanmıştır:

1. “Aile hekimlerinin en temel sorunu iş güvencesidir.
2. Mevcut aile hekimlerinin aile hekimliği unvanı ve aile hekimliği yapmayı sürdürme hakları yasal güvenceye alınmalıdır. Aile hekimlerinin kazanılmış özlük hakları korunmalıdır.
3. Aile hekimliği uzmanlık eğitimi vaadiyle aile hekimlerinin iş güvencesi ortadan kaldırılamaz.
4. Mevcut aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi almasını desteklemekle birlikte, mevcut aile hekimlerinin aile hekimliği yapabilmesi için Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitimi alması şart değildir.”

Yazımı Derneğimizin basın açıklamasında yer alan son bölümle bitirmek istiyorum:

“Aile hekimliği eğitimini uluslararası değerlerin dışına çıkaracak niteliksiz eğitimlere karşıyız! Birinci basamakta-ki sorunların çözümü gerçek aile hekimliği uygulamasının önünü açmaktan geçmektedir. Aile hekimliğini geliştirme- nin yolu, tüm diğer tıp uzmanlık alanlarıyla aynı statüde gerçekleştirilmekte olan mevcut uzmanlık eğitimimizden geçmektedir.

Disiplinime, uzmanlığuma, eğitimime dokunma!

Son olarak sizlerle güzel bir haberi paylaşmak isterim: Dergimiz yeniden TÜBİTAK ULAKBİM Türk Tıp Veri Tabanına kabul edilmiştir. 2012 yılı 16. cilt 1. sayıdan itibaren dergimizde yer alan makalelere Türk Tıp Veri Tabanından ulaşılabilir.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...